

Istoricul și stadiul actual al cunoașterii vidrei Euroasiatice (*Lutra lutra*) în România

Drd. Bouroş George
Asociația pentru Conservarea Diversității Biologice

Cunoașterea ecologiei și biologiei speciei vidră este încă la început în Romania. Susținem această idee bazându-ne pe numărul redus de articole științifice, publicate despre biologia și ecologia vidrei (*Lutra lutra*) în Romania, iar doar câteva dintre articole ce tratează aspecte privind biologia și ecologia vidrei în Romania sunt indexate BDI.

Documentând acest istoric al cercetărilor și stadiul actual al cunoașterii vidrei în Romania, am constatat că literatura cinegetică, abundă în informații privitoare la specia vidră, însă aceste date nu pot fi considerate date științifice, având în vedere că au fost publicate în reviste de popularizare a vânătorii, fără o ținută academică corespunzătoare și fără o metodologie de studiu concisă.

Primele observații asupra speciei vidră (*Lutra lutra*), au fost făcute încă înainte de apariția documentelor scrise, acest fapt ne este dovedit de prezența speciei în arta și etnografia populară. Vidra apare deseori în folclorul românesc: în legende, balade, cântece funerare, descântece, superstiții și multe alte forme de artă populară.

Vidra este ilustrată ca: stăpână a ecosistemelor acvatice, atribut ce poate fi considerat corect, având în vedere că este prădătorul de top al ecosistemelor acvatice din Romania, paznic al graniței dintre cele două lumi dar și călăuză între cele două lumi, atribut dat de caracterul amfibiu/semiacvatice al acestui mamifer și model al sănătății și purității, o altă caracteristică ce i-a fost atribuită corect, fiind un indicator al calității ecosistemelor acvatice. Figura vidrei poate fi întâlnită, în contexte mitologice semnificative, numai în trei genuri ale literaturii orale: în cântecele funerare, în colinde și în balade. Vidra este imaginată ca o stăpână a apelor și îndeosebi a apelor primordiale, apele mitice și este văzută ca un simbol al purității și curățeniei (Coman, 1996).

Vidrele în mitologia populară românească sunt considerate personaje acvatice mitice, nimfe ce trăiesc în apele „subțiri” și stătătoare (Vulcănescu, 1985).

Vidra apare în mitologia populară românească tot ca un spirit al apelor ce locuiește în Dunăre, râuri, lacuri, sau în mare, este numit Vidră sau Iudă și apare sub forma de cântece bătrânești și colinde. Acest spirit cunoaște toate rosturile pescarilor și prin urmare, îi ajută sau îi încurcă pe pescari în îndeletnicirea lor. Aceste cântece bătrânești sau colinde erau cântate doar în casele de pescari, care erau gazde, și prin intermediul acestora se laudă însușirile gazdei și povestită întâlnirea pescarului cu Vidra.

Cântecele vechi referitoare la Vidră sau Iudă apar preponderent în localitățile de pe malurile Dunării, dar ele apar sub alte forme și în alte zone precum: Ardeal, Romanați, Serbia, Vâlcea, Dolj (Pamfile, 1916).

În zona Romanului în satul Sabaoani, există superstiția că: „Inima de vidră crudă e bună pentru atacați, să mânânce” (Gorovei, 1914). Această superstiție se pare că se referă la utilizarea inimii de vidră atât ca leac dar și pentru a prinde curaj. Tot referitor la consumul inimii de vidră apare o mențiune într-un descântec din Teleorman (Candrea, 1944).

Observăm că multe din caracteristicile biologice și ecologice ale speciei au fost surprinse corect, precum cele referitoare la adaptările ei la viața acvatică, prezența ei în apele pure și puțin poluate; faptul că sunt descrise ca niște spirite nimfe, atestă faptul că erau greu de observat și apăreau preponderent noaptea; se cunoșteau aspecte privitoare la dieta lor și preferința lor pentru pește, prezența vidrei între două lumi poate fi conectată cu prezența ei între două medii de viață: acvatic și terestru, fiind un animal semiacvatic, însă cea mai mare parte din aceste cântece și povestiri populare nu sunt întodeauna veridice, dar totuși ne demonstrează că omul a cunoscut și interecționat cu vidra încă din vechime.

Interesul pentru cunoașterea acestui mamifer are cu siguranță la origine vânătoarea, îndeosebi pentru blană, hrana (călugării în perioada de post, când aveau dezlegare la pește, consumau vidră și castor, considerându-le specii de pești) dar și pentru pagubele pe care le producea în piscicultură.

Prezența resturilor de oase ce aparțin speciei vidră (*Lutra lutra*) în siturile arheologice, atestă faptul că ea era cunoscută și exploatață încă din perioade timpurii, în spațiul actual al României.

Cele mai vechi resturi de vidră, găsite până în prezent, au fost descoperite, într-un sit arheologic din Romania, de pe Valea Teleormanului, sit ce aparține culturii Boian-Giulești (5000 - 4000 î.H) (Bălășescu, 2001).

Alte resturi vechi de vidră ce au fost găsite într-un alt sit arheologic din Romania, provin de la doi indivizi de vidră, dintr-o așezare eneolitică ce aparține perioadei de trecere de la neolic la epoca bronzului (4000 – 3500 î.H), de la vărsarea râului Prut în Dunăre, în preajma localității Foltești. (Haimovici, 2009)

Vidra era cunoscută și în perioada romană, în provincia Dacia, ea era vânătă în special pentru blană, însă nu este exclusă și posibilitatea consumului (Bunoiu, 2010).

Într-un sit arheologic din zona Garvăni - Dinogetia în cadrul unei așezări din secole IV-VI peste care s-a așezat o altă localitate romano-bizantină (secolele IX-XII) au fost descoperite resturi de oase și un fragment de craniu pe baza căruia s-a putut identifica că acele resturi aparțineau speciei vidră (*Lutra lutra*) (Haimovici, 1989). Rămășițe ce aparțin vidrei au fost identificate tot în zona Dobrogei în Isaccea într-o așezare medievală (Bejenaru, 2003).

Prezența vidrei în aceste situri arheologice ne confirmă faptul că vidra era cunoscută și utilizată de către oamenii ce locuiau pe actualul teritoriu al României, încă din perioada neolică. Principalele utilizări ale vidrei ca resursă, erau pentru consum și pentru blană. Interesant este faptul că dovezile

arheologice confirmă o oarecare continuitate a prezenței vidrei în preajma așezărilor umane, din perioada neolică, până în perioada medievală.

Pentru realizarea istoricului cercetării românești și stadiul actual al cunoașterii vidrei în România, am fost nevoit, din pricina numărului redus de articole științifice publicate strict despre această specie, să consult periodice științifice, reviste cinegetice, volume și enciclopedii din domenii diferite (biologie, cinegetică, silvicultură, zootehnie, ecologie, geografie, etnografie), pentru a putea extrage informații referitoare la biologia și ecologia vidrei din România.

Figura nr. 1 Cartea *Vânătoarea în România* din anul 1901

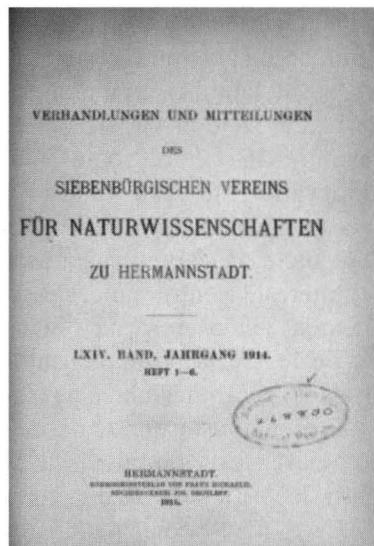

Figura nr. 2 Volumul 1-6 din 1915 al revistei *Societății Ardelene de Științele Naturii din Sibiu*

Prima lucrare ce cuprinde informații despre ecologia și biologia vidrei este o lucrare ce aparține literaturii cinegetice, publicată de Ernest C. Gheorghiu, S. C. Gheorghiu în anul 1901 și este intitulată sugestiv: „*Vânătoarea în România*”. Conține informații importante despre caracteristicile biologice și etologice ale speciei vidră. Tot în anul 1901 în cadrul primei enciclopedii românești: „*Enciclopedia Română*” avândul ca autor pe C. Diaconovich, apar informații privitoare la biologia vidrei, denumită *Lutra vulgaris*, fiind menționată distribuția acesteia la nivel continental și interesantă este mențiunea că vidra (carnea acesteia) poate fi consumată.

Primul articol în care apar mențiuni legate de biologia și ecologia vidrei publicat în România, datează din anul 1915, apărut la Sibiu în revista Societății Ardelene de Științele Naturii din Sibiu, intitulată: *Verhandlungen und Mitteilungen des Siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt*, articolul se referă la fauna vertebratorilor mari din Transilvania din ultimii 40 de ani (*Die Fauna der höheren Wirheitiere Siebenbürgens in den letzten 40 Jahren*), fiind atinse pe scurt câteva aspecte referitoare la

preferințele de habitat ale speciei și este estimat un număr al indivizilor de vidră prezenți în Transilvania.

Foarte multe informații referitoare la vidră sunt identificate în articolele tipărite în revistele de vânătoare publicate la București (*Revista vânătorilor*, *Vânătorul*, *Vânătorul și pescarul român*, *Vânătorul și pescarul sportiv*), la Cluj (*Carpații*) și la Timișoara (*Diana*). Primul articol despre vidră dintr-o revistă de vânătoare din Romania apare în anul 1929 în Revista vânătorilor, urmată de un alt articol în anul 1936 iar ultimul apare în anul 1945, apoi apar

articole în revista Carpații din anul 1936 până în anul 1947. În 1952 apar două articole despre vidră în revista Vânătorul, ce ating aspecte referitoare la: „*Vânarea vidrei și modul ei de trai*” și „*Vânarea și prinderea vidrei*”, această revistă este urmată de o alta ce apare într-o serie mai lungă: *Vânătorul și pescarul român*. Aspecte referitoare la vidră sunt abordate din anul 1992 când apare un articol despre pânda la vidră, iar până în anul 2009 mai apar încă cinci articole referitoare la ecologia, biologia, etologia și amenințări asupra speciei vidră. În anul 2012 apare un articol în revista *Vânătorul și pescarul sportiv*, articol despre comportamentul vidrei. Revista Diana din Timișoara cuprinde două articole privitoare la vidră, unul în anul 1996 iar altul în anul 2012, ambele ating subiecte

Figura nr. 3 Prima pagină a revistei Carpații din anul 1935

referitoare la biologia și ecologia speciei.

Încă o publicație a Asociației Generale a Vânătorilor și Pescarilor

Figura nr. 4 O serie de reviste *Vânătorul și Pescarul Român*

Sportivi (AGVPS) ce apare anual, se intitulează „*Almanah Vânătorul și Pescarul Sportiv*”, în edițiile din anii 1969, 1990 și 2005 sunt prezente și informații referitoare la vidră (*Lutra lutra*).

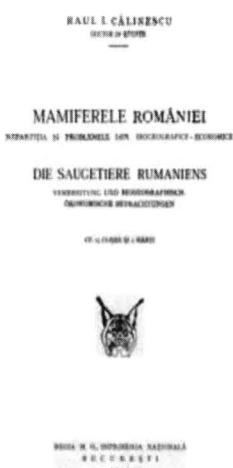

Figura nr. 5 Lucrarea Mamiferele
Romaniei din 1931

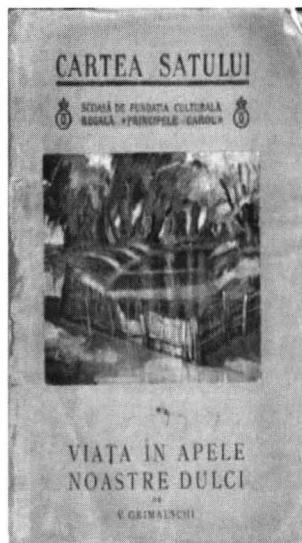

Figura nr. 6 Cartea Viața în apele
noastre dulci din 1938

Toate aceste articole apărute în revistele cinegetice, furnizează informații importante despre ecologia și biologia speciei vidră din România, însă sunt prezentate din punct de vedere cinegetic. Informațiile din cadrul articolelor sunt prezentate superficial și fără o ținută științifică corespunzătoare, accentul fiind pus pe importanța cinegetică a speciei. Datele prezentate în cadrul articolelor nu sunt foarte credibile din pricina modului în care sunt expuse și din lipsa unei metodologii clare în urma căreia s-a ajuns la rezultatele și concluziile expuse în cadrul articolului.

În prima sinteză dedicată prezentării mamiferelor din România, ce a apărut în anul 1931, sunt menționate și aspecte privitoare la specia vidră (*Lutra lutra*). Lucrarea se intitulează: „*Mamiferele României. Repartiția și problemele lor biogeografice-economice*” și a fost publicată de Raul Călinescu, profesor la Facultatea de Geografie a Universității din București. Tot în același an Raul Călinescu își îndreaptă atenția spre familia Mustelidaelor, inclusiv asupra vidrei, și publică articolul: Contributii sistematice - zoogeografice la studiul mustelidelor din Romania publicat în: Lucrarile Institutului de Geografie al Universitatii din Cluj.

În anul 1938 Fundația Culturală Regală “Principele Carol” din, București, editează o lucrare dedicată vieții din ecosistemele acvatice din România,

intitulată: „*Viața în apele noastre dulci*”, scrisă de V. Grimalschi, volum în care sunt prezentate anumite aspecte biologice și etologice ale speciei vidră. Tot la aceeași editură la un an mai târziu, în 1939, Alexandru Cazaban publică lucrarea „*Povestiri vânătoarești*” în cadrul căreia relatează povestea unui vânător de vidre din Tulcea.

Din a doua jumătate a secolului XX apar din ce în ce mai multe lucrări științifice, ce au ca subiect mamiferele, astfel în anul 1954 apare o lucrare complexă referitoare la zoologia vertebratelor, avându-l drept autor pe Naumov, imediat după acesta mai apar încă alte două lucrări tratând ca subiect tot zoologia vertebratelor, în 1962 Pop V. iar în 1967 același Pop V. împreună cu un colectiv de autori. Toate aceste volume prezintă informații sumare despre specia vidră, însă importante pentru cercetarea românească a acestei specii.

În anul 1965 apare o lucrare complexă dedicată cunoașterii ecosistemelor acvatice din România, scrisă de Chiriac E., Udrescu M., intitulată : „*Ghidul naturalistului în lumea apelor dulci*”, apărută la Editura științifică, București, unde sunt prezentate pe scurt câteva date despre specia *Lutra lutra*.

Ionescu, V. Publică în anul 1968 lucrarea generală: *Vertebratele din România*, apărută la Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, pp 1-496. Această lucrare generală face referiri și la biologia speciei vidră. La un an mai târziu în 1969, apare o lucrare importantă intitulată: *Vânatul României. Tehnica Ocrotirii și Recoltării Vânatului*, Editura Agrosilvică, București, pp 1 - 767 avându-i ca autori pe Vasile Cotta și Mihai Bodea, în această lucrare este deosemenea tratat pe scurt subiectul vidră. Lucrarea este reeditată și îmbunătățită, i se mai adaugă un alt autor Micu I. și este publicată în anul 2001.

În anul 1968, literatura cinegetică aduce noi contribuții la cunoașterea etologiei speciei vidră, prin lucrarea scrisă de Ionel Pop, cu titlul: „*Instantanee din viața animalelor*”. Apărută la editura Științifică, sunt prezentate scurte descrieri vânătoarești despre întâlnirile omului cu vidra. O lucrare scrisă tot de același autor apare în anul 1973 și este intitulată sugestiv „*Mamiferele din România*”. În această lucrare scrisă de Pop I. și Homei V. sunt dedicate câteva pagini, descrierii biologice și ecologice a speciei vidră.

O altă contribuție a literaturii cinegetice în cunoașterea speciei vidră, o constituie atlasul cinegetic scris de Manolache L. și Dissescu G. în 1977, intitulat: „*Mic atlas cinegetic românesc: Mamifere*”, în care sunt descrise și ilustrate mamiferele de interes cinegetic din Romania printre care și vidra.

O contribuție însemnată asupra cunoașterii vidrei (*Lutra lutra*) în Romania o aduce revista științifică: *Travaux du Museum National d'Histoire Naturelle* “Grigore Antipa”, unde numeroși autori precum: A. Papadopol, G. Ghizelea, I. Andreescu, S. Torcea, D. Murariu și mulți alții, au publicat articole generale importante privitoare la distribuția, biologia, ecologia, taxonomia și sistematica speciilor de mamifere, printre care și vidra. Dintre aceste lucrări menționăm în ordine cronologică următoarele:

- Papadopol A., Ghizelea G., (1965) Contributions à la connaissance de quelques mammifères de la région de Jassy, Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 5: 389-404

- Murariu D., (1976) Contributions à la connaissance de la faune du nord-est de la Plaine Roumaine, entre le Siret, le Danube et la Ialomița. . Cl. Mammalia, Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 17: 237-244
- Andreescu, I., St. Torcea, D. Murariu, 1979 -Contribution a la connaissance de la faune de mammifères de départements d'Ilfov et de Teleorman (Roumanie). Travaux du Museum d'Histoire Naturelle "Grigore Antipa", 20 (1): 499-5 11.
- Murariu D., Torcea Ș, Adreescu I., (1982) Recherches sur les mammifères de la Plaine Roumaine (entre la Ialomița et l'Olt), Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 24: 233-245
- Murariu D. (1984) La liste des mammifères actuels de Roumanie; noms scientifiques et roumains, Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 26: 251-261
- Murariu D. (1989) Les mammifères de la zone du cours inférieur de la rivière Ialomița (Roumanie), Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 30: 247-256
- Murariu D. (1989) L'influence des facteurs anthropique sur les mammifères sauvages de l'île Ostrovul Mare – Danube, Roumanie, Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 30: 307-315
- Murariu D. (1996), Mammals of the Danube Delta (Romania), Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 36: 361-371
- Murariu D. (2000) Commented list of the mammal species susceptible for being included in The Red Book Of The Romanian Fauna, Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 42: 243 - 363
- Bourgat R., Roure C., (2001) Liste des mammifères actuels de Roumanie: noms scientifiques, Français, Catalans et Espagnoles, Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 43: 339-345
- Murariu D. (2003), Mammals (Mammalia) from the southern area of Piatra Craiului National Park (Romania), Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 45: 381 - 393
- Murariu D. (2005), The state of the mammals (Mammalia) along the Danube, between Gârla Mare and Călărași (Romania), Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 48: 427 - 445
- Murariu D. (2006), Mammal ecology and distribution from North Dobrogea (Romania), Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 49: 387 - 399
- Radule N., (2008), Mandible morphology in mammals (Mammalia: Insectivora, Chiroptera, Rodentia, Carnivora) of Romania Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 51: 303 - 325
- Murariu D., Petrescu A., Răduleț N., Chișamera G., Ceianu C., Pănculescu R. (2009) Contributions to the knowledge of bird (Aves) and mammal (Mammalia) fauna from Zarand Mountains (Romania), Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 52: 325 - 342
- Murariu D., Petrescu A., Chișamera G., Ceianu C., Pănculescu R. (2009), Faunistic data on birds (Aves) and mammals (Mammalia) from Cindrel Mountains (Romania), Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 52: 343 – 361
- Murariu D. (2010), Systematic list of the Romanian vertebrate fauna, Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 53: 377 - 411

În anii 80 apar numeroase lucrări de popularizare a cunoștințelor despre zoologie și mamifere, în rândul publicului larg, în cele mai multe dintre ele sunt prezentate date despre biologia și ecologia vidrei euroasiatice. Lucrări precum „Fauna României” și „Din fauna și flora României” ale lui Simionescu I. sunt reeditate și apar lucrări noi bogat ilustrate precum cele ale lui Pîrvu C. et al din 1985, „Călăuză în lumea plantelor și animalelor” și Georgescu M., 1989 cu lucrarea „Mamiferele sălbaticе din România”.

Bazilescu E. și colaboratorii publică în anul 1980, Catalogul sistematic al colecțiilor de vertebrate din Muzeul Olteniei Revista Oltenia, fiind făcută referire și la vidră în revista Studii și Comunicări din Craiova.

Un alt articol general privitor la mamiferele din nord-vestul României este publicat de către Murariu, D. în anul 1987 în revista: Studii și Cercetări de Biologie, Seria Biologie Animală nr. 38 cu titlul: „Aspecte faunistice și ecologice privind mamiferele din nord-vestul României”.

Abia după anul 1990 apar primele articole științifice dedicate exclusiv speciei vidră (*Lutra lutra*), primul articol științific apare în anul 1993, în revista Studia Universitatis „V. Goldiș” Arad. Seria B, este scris de Ardelean, G., și studiază aspecte privind ecologia vidrei în ecosistemele acvatice din județul Satu Mare: „*Vidra (Lutra lutra L.) în apele județului Satu Mare*”.

Tot de la același autor apar lucrări generale despre fauna vertebratelor din Maramureș, una publicată în 1993 iar alta în anul 2000, ele fac referire și la specia vidră, și au titlul: „*Fauna de vertebrate din stațiunea Făina (râul Vaser) și împrejurimi*” și „*Fauna de vertebrate a Maramureșului*”.

În anul următor, în 1994, apar două prezentări științifice despre statutul vidrei în România, comunicate de Ionescu, O., și Ionescu, G., „*The otter from the Danube Delta to the Carpathian Mountains in Romania*” și cea a lui Georgescu, M., „*The situation and status of the otter in Rumania*”, prezentate în cadrul unui seminar dedicat conservării vidrei europene desfășurat în Olanda (Seminar on the Conservation of the European Otter (*Lutra lutra*), Leeuwarden, the Netherlands, 7-11 June 1994. Council of Europe, Strasbourg).

În anul 1993 Murariu D., publică lucrarea: „*Din Lumea Mamiferelor, Volum II, Mamifere Terestre*”, la Editura Academiei Române, București, în care sunt surprinse aspecte importante din ecologia și biologia speciei vidră.

Importanța conservării speciilor la nivel mondial determină autorul Murariu, D. să publice în anul 1995 lucrarea cu titlul: *Mammal species from Romania. Categories of conservation*. În revista Trav. Mus. Hist. Nat. „Gr. Antipa”: 35: 549-566. În cadrul acestui articol se fac referiri și la specia vidră (*Lutra lutra*).

Din anul 2000 cercetările mammalogice iau ampioare, fiind publicate numeroase lucrări științifice, fiind furnizate astfel informații importante pentru conservarea și ecologia speciei vidră. În anul 2005 apare „*Cartea Roșie vertebratelor din România*” avându-i coordonatori pe Botnariuc, N., Tatole, V. fiind publicată de Muzeul de Istorie Naturală “Gr. Antipa”, studiu consacrat grupului mamifere ce a fost inclus în acest volum a fost elaborat de Murariu D.

În același an Murariu D și Munteanu D. publică în seria „*Fauna României vol. XVI fascicula 5 Mammalia. Carnivora.*” Editura Academiei Române, București, în care este descrisă printre altele și specia vidră.

Tot în anul 2005 apare o lucrare realizată de Domokos, C., Kecskes, A. intitulată „*Carnivore și oameni. Este posibilă conviețuirea lor pașnică în România?*”, publicată de Asociația Grupul Milvus din Tîrgu Mures, România. În cuprinsul acestei lucrări sunt prezentate aspecte referitoare la biologia și ecologia speciei vidră și se pune un acent puternic pe conflictul dintre vidră și om, și sunt detaliate metodele de soluționare a acestui conflict.

În anul 2008 apare un articol științific dedicat speciei *Lutra lutra*, în care este documentată științific monitorizarea populației de vidră din rezervația naturală râul Tur, publicat în revista Biharean Biologist, de către Sike T., Márk J., János N., intitulat: „*Monitoring of otter Lutra lutra in the Tur river natural reservation*”.

„*Catalogul habitatelor, speciilor și siturilor Natura 2000 în România*” este publicat în anul 2013 de către Fundația Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă având un colectiv mare de autori, sunt descrise în această lucrare amplă și bogat ilustrată și aspecte privitoare la biologia și ecologia vidrei în contextul siturilor NATURA 2000 din Romania.

Din anul 2014 încep să apară lucrări științifice de specialitate dedicate doar speciei vidră și indexate în baze de date internaționale.

Un articol științific privitor la distribuția unor noi date privind prezența speciei vidră în județul Iași, este elaborat de Bouroș G. și este intitulat: „*New data on presence and distribution of the otter (Lutra lutra) in two Natura 2000 Special Areas of Conservation (SAC) from Iași County (Romania)*”, publicat în anul 2014, în volumul 20 al revistei: Scientific Annals of the Danube Delta Institute, Tulcea Romania.

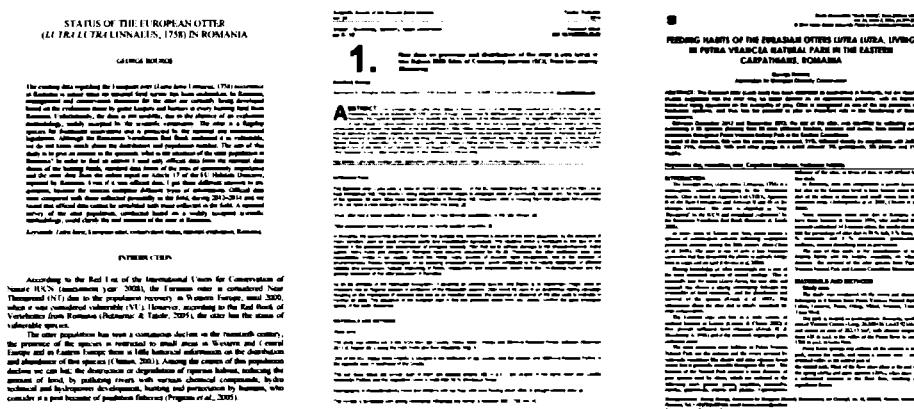

Figura nr. 7, 8 și 9 Trei articole dedicate vidrei europene publicate în anul 2014 în reviste trei reviste B+ de către Bouroș G.

Tot în anul 2014 apare un articol ce are ca subiect: Statutul vidrei europene în România publicat de către Bouroș G. în volumul 59, nr. 1 al revistei Romanian Journal of Biology - Zoology, al Academiei Române, Institutul de

Biologie cu titlul: *Status of the European otter (Lutra lutra Linnaeus, 1758) in Romania.*

Anul 2014 aduce un alt articol publicat de către Bouroş G. în revista Studia Universitatis “Vasile Goldiş”, Seria Științele Vieții, Vol. 24, issue 3, 2014, pp.317-322, ce are titlul: *Feeding habits of the eurasian otters Lutra lutra, living in Putna Vrancea Natural Park in the Eastern Carpathians.*

La sfârșitul anului 2014, în luna decembrie apare un articol publicat în revista Bucovina Forestieră, cu titlul: *Evaluarea și conservarea efectivelor de vidră (Lutra lutra L.): un studiu de caz în aria naturală protejată "Moldova superioară"* de către Dănilă G. Articolul face un review al metodelor de evaluare a speciei vidră și atenționează asupra importanței conservării speciei.

În anul 2015 a fost publicat articolul: *Assessing small hydropower plants impact on Eurasian otter. Case study: the Buzău River, Romania* ce evaluatează impactul microhidrocentralelor asupra vidrelor, pe râul Buzău. Articolul a fost publicat de Bouroş George în revista: Studia Universitatis Babeş-Bolyai Biologia, LX, 1, 2015 pp. 119-135.

În ultimii ani s-au realizat numeroase studii de distribuție și monitorizării ale vidrei în ariile protejate dedicate pentru conservarea acesteia, însă datele acestea nu au fost publicate în reviste științifice, însă ele pot fi totuși consultate în planurile de management al ariilor protejate sau în planurile de acțiune pentru specii ce au fost realizate.

Cercetarea vidrei euroasiatică în România este încă la început. Suținem această idee bazându-ne pe numărul redus de articole științifice, publicate având ca subiect, biologia și ecologia vidrei (*Lutra lutra*), puține dintre ele fiind indexate în baze de date internaționale - BDI.

Totodată am considerat necesar să fie incluse în prezentul istoric al cercetărilor și multe lucrări de popularizare, deoarece am observat că unele dintre acestea cuprind unele informații interesante chiar inedite, utile mai ales în profundarea studiului etologiei speciei vidră.

În urma consultării a numeroase surse de informații în vederea realizării prezentului subcapitol, am observat că în comparație cu alte mamifere de dimensiuni mari și de interes cinegetic, studiul vidrei a fost neglijat, susțin această idee, considerând volumul mare de lucrări publicate despre: carnivore mari (lup, râs, urs, pisică sălbatică), ungulate (cerb, caprior, capră neagră, mistret) și mustelidae (bursuc, jder).

Majoritatea lucrărilor și referirilor despre specia vidră apar în partea de vest a României, iar în partea de sud – est apare o „pată albă” în studiul acestui mamifer indicator al calității ecosistemelor acvatice.

Consider că studiul acestui prădător de top al ecosistemelor acvatice trebuie aprofundat în vederea cunoașterii ecologiei, biologiei și a interrelațiilor cu speciile din ecosistemele acvatice din România.

Bibliografie

- *** 2013, Catalogul habitatelor, speciilor și siturilor Natura 2000 în Romania, Fundația Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă, Editura Exclus Prod, București, pp. 80.
- ALACI, A. 1992, Pânda, Vânatorul și Pescarul Român, 1,1
- ANDREESCU, I., TORCEA, S., MURARIU, D. 1979. Contribution a la connaissance de la faune de mammifères de départements d'Ilfov et de Teleorman (Roumanie). Travaux du Museum d'Histoire Naturelle "Grigore Antipa", 20 (1): 513-519
- ARDELEAN, G. 1993, Fauna de vertebrate din stațiunea Făina (râul Vaser) și împrejurimi, Universitatea Baia Mare, Buletin Științific, Seria B, Fascicula Biologie-Chimie, 10: 84-90.
- ARDELEAN, G. 1993. Vidra (*Lutra lutra* L.) în apele județului Satu Mare. Studia Universitatis „V. Goldiș” Arad. Seria B, 7: 98-99.
- ARDELEAN, G., & BERES, I., 2000. Fauna de vertebrate a Maramureșului, Colecția Universitară, Editura Dacia, Cluj Napoca; 1-378.
- BAZILESCU, E., SORESCU, C., CRUCE, M. & POPESCU, M., 1980, Catalogul sistematic al colecțiilor de vertebrate din Muzeul Olteniei Revista Oltenia - Stud. Comun. Craiova: 385-401
- BĂLĂŞESCU, A., 2002, Studiu arheozoologic preliminar al faunei de mamifere descoperite pe Valea Teleormanului, Studii de Preistorie, Asociația Română de Arheologie, Editura Ars Docendi, București.
- BEJENARU, L., 2003, Resurse animale utilizate în economia așezării medievale de la Isaccea: date arheozoologice, Peuce, serie nouă XIV, pp. 581-588
- BÖHMCHES H., 1937, La pândă de vidră, Carpații, Sibiu, 3: 61-62.
- BOTEZAT, E., 1945. Sezonul vidrei. Revista vânătorilor, București, 9-12: 114-116.
- BOTNARIUC, N., TATOLE, V. 2005. Cartea rosie a vertebratelor din Romania, Muz. Hist. Nat. "Gr. Antipa", București, pag. 65.
- BOUROŞ, G. 2014. Feeding habits of the eurasian otters *Lutra lutra*, living in Putna Vrancea Natural Park in the Eastern Carpathians, Romania, Studia Universitatis “Vasile Goldiș”, Seria Științele Vieții, Vol. 24, issue 3:317-322
- BOUROŞ, G. 2014. New data on presence and distribution of the otter (*Lutra lutra*) in two Natura 2000 Special Areas of Conservation (SAC) from Iasi County (Romania), Scientific Annals of the Danube Delta Institute, Tulcea Romania,20:3 – 10
- BOUROŞ, G. 2014. Status of the European otter (*Lutra lutra* Linnaeus, 1758) in Romania, Romanian Journal of Biology - Zoology, Academia Română, Institutul de Biologie, Vol. 59, no. 1:75-86
- BOUROŞ, G. 2015. Assessing small hydropower plants impact on Eurasian otter. Case study: the Buzău River, Romania Studia Universitatis Babeș-Bolyai Biologia, LX, 1, 2015 pp. 119-135.

- BREHM, E. A., 1964. Lumea Animalelor după Brehm, Editura Științifică, București, pag. 738 – 739.
- BRUNO, L. 1940. Vidra, Carpații, Sibiu 3:75—80
- BUNOIU, V. 2010. Considerații privind vânătoarea în lumea Romană. Cu privire specială la Provincia Dacia, Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis, XII, p. 99-116
- CANDREA, A. 1944. Folklorul medical român comparat. Privire generală. Medicina magică. Casa Școalelor, București.
- CAZABAN, A. 1939. Povestiri vânătorești; editată de Fundația Culturală Regală "Principele Carol", Vânătorul de vidre, București, p. 1 - 178
- CĂLINESCU, I. R. 1931. Contribuții sistematice - zoogeografice la studiul mustelidelor din Romania, Lucrările Institutului de Geografie al Universității din Cluj, IV: 69-71
- CĂLINESCU, I. R., 1931. Vidra (*Lutra lutra*) In: Mamiferele României, Repartitia și problemele lor Biogeografice-Economice, Regia M. O. Imprimeria Națională, București pag. 21
- CHIRIAC E. & UDRESCU M., Vidra În: Ghidul naturalistului în lumea apelor dulci, 1965, Editura științifică, București, p. 322.
- COMAN, M. 1996. Bestiarul Mitologic Românesc, Editura Fundației Culturale Române, București, p. 146 – 149
- COSTĂCHESCU, D. I. 1944. Vidra. Carpații, Sibiu, 11-12: 289-291
- COTTA, V., BODEA, M., MICU, I. 2001. Vânatul și Vânătoarea în Romania, Editura Ceres, București: 1-786
- D. G. 1947. Cuibul vidrei, Carpații, Sibiu, 2:41
- DĂNILĂ, G., 2014. Evaluarea și conservarea efectivelor de vidră (*Lutra lutra* L.): un studiu de caz în aria naturală protejată "Moldova superioară", Bucovina Forestieră, Volumul 14 (2): 185-194
- DĂRĂMUŞ, N. 2009. Vidra de asfalt - o nouă specie,Vânătorul și Pescarul Român,12,1
- Diaconovich, C. 1901. Enciclopedia română - publicată din însărcinarea și auspiciile Asociațiunii pentru literatură română și cultura poporului român de dr. C. Diaconovich - Tomul II: Copepode - Keman - 1901; Sibiu, Editura și tiparul lui W. Krafft
- DOMOKOS, C., & KECSKES, A., 2005. Vidra În: „Carnivore și oameni. Este posibilă conviețuirea lor pașnică în România”, Asociația Grupul Milvus, Tîrgu Mureș, România.
- FEIDER, Z., GROSSU, A.V., GYURKÓ, S., POP, V. Zoologia vertebratelor. Editura Didactică și Pedagogică, București, 1967
- GEORGESCU, M. & GEORGESCU, G.C., 1996, Enciclopedie Zoocinegetică, Editura Albatros, București, p. 170.
- GEORGESCU, M. 1994. The situation and status of the otter in Rumania. Seminar on the Conservation of the European Otter (*Lutra lutra*), Leeuwarden, the Netherlands, 7-11 June 1994. Council of Europe, Strasbourg, 71-73.
- GEORGESCU, M. Mamiferele sălbatice din România. Editura Albatros. București, 1989

- GEORGESCU, M., 2012, Comportamentul vidrei,Vânătorul și Pescarul Sportiv, 8,2
- GHEORGHIU, E.C., GHEORGHIU, S.C., 1901. Vidra În „Vânătoarea în Romania”, Tipografia Gutenberg, Bucuresci, p. 61 – 63
- GOROVEI, A., 1914. Credință și superstiții ale poporului Român, editura Gerold & Comp., Viena
- GRIMALSCHI, V. 1938. Vidra In: „Viața în apele noastre dulci”, Fundația Culturală Regală “Principele Carol”, București, pag. 103 -104
- GROȘCOVĂZ, V. 1996. Câte ceva despre vidre. Diana. Timișoara, 7:1 0-11.
- HAIMOVICI, S., 1989. Les caractéristiques des mammifères sauvages découverts dans le matériel archéozoologique provenu de la cité Byzantine de Dinogetia (IX – XI siecle de n. e.), Analele Șt. Ale Univ. „Al. I. Cuza” Iași, XXXV, s. II, Biologie, pag. 51 – 53.
- HAIMOVICI, S., 2009, Caracterizarea arheozoologică a unor resturi animaliere găsite în aşezări din neolicic și eneolitic de pe teritoriul estic al României actuale, ArhMold, XXXII, p. 299-333.
- I.C., 1937. Manevra unei vidre, Carpații, Sibiu, 6:170
- IONESCU, G. & IONESCU, O., 1995, Vidra. Vânătorul și Pescarul Român, București, 5:4.
- IONESCU, O. & IONESCU, G. 1994. The otter from the Danube Delta to the Carpathian Mountains in Romania, Seminar on the Conservation of the European Otter (*Lutra lutra*), Leeuwarden, the Netherlands, 7-11 June 1994. Pp. 74-76. Council of Europe, Strasbourg
- IONESCU, O. & IONESCU, G.,1995, Vidra, Vanatorul si Pescarul Roman, 5,2
- IONESCU, V. 1968. Vertebratele din România, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, pp 1-496
- JIANU, E., 1969. Vidra. În: „Almanah Vânătorul și Pescarul Sportiv”, București, 2:5.
- JIANU, E., 2005. Vidra. În: „Almanah Vânătorul și Pescarul Român”, București: 123-124.
- LECCA, G., 1936. Ceva despre vidra. Revista vânătorilor, București, 3: 15-17.
- MANOLACHE, L. & Dissescu G. 1977. Vidra In: Mic atlas cinegetic românesc: Mamifere, Editura Ceres, București, 100 -104.
- MOLDOVAN U. 1944. Cum am pierdut două vidre, Carpații, Sibiu, 7:192
- MURARIU, D. 1996. Mammals of the Danube Delta (Romania), Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 36: 361-371
- MURARIU, D. & GEACU, S. 2008. Bibliographia Mammalogica Romaniae, Editura Academiei Române, București
- MURARIU, D. & MUNTEANU, D., 2005. Mammalia. Carnivora. Fauna României vol. XVI fascicula 5. Editura Academiei Române, București.
- MURARIU, D. 1976. Contributions à la connaissance de la faune du nord-est de la Plaine Roumaine, entre le Siret, le Danube et la Ialomița. . Cl. Mammalia, Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 17: 237-244
- MURARIU, D. 1984. La liste des mammifères actuels de Roumanie; noms scientifiques et roumains, Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 26: 251-261

- MURARIU, D. 1987. Aspecte faunistice și ecologice privind mamiferele din nord-vestul României. Studii si Cercetari de Biologie, Seria Biologie Animală, 38 (2): 91-95.
- MURARIU, D. 1989. L'influence des facteurs anthropique sur les mammifères sauavages de l'île Ostrovul Mare – Danube, Roumanie, Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 30: 307-315
- MURARIU, D. 1989. Les mammifères de la zone du cours inférieur de la rivière Ialomița (Roumanie), Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 30: 247-256
- MURARIU, D. 1993, Din Lumea Mamiferelor, Volum II, Mamifere Terestre, Editura Academiei Române, București, pag. 70
- MURARIU, D. 1995. Mammal species from Romania. Categories of conservation. Trav. Mus. Hist. Nat. „Gr. Antipa”: 35: 549-566.
- MURARIU, D. 2000. Commented list of the mammal species susceptible for being included in The Red Book Of The Romanian Fauna, Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 42: 243 - 363
- MURARIU, D. 2003. Mammals (Mammalia) from the southern area of Piatra Craiului National Park (Romania), Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 45: 381 - 393
- MURARIU, D. 2005. The state of the mammals (Mammalia) along the Danube, between Gârla Mare and Călărași (Romania), Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 48: 427 - 445
- MURARIU, D. 2006. Mammal ecology and distribution from North Dobrogea (Romania), Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 49: 387 - 399
- MURARIU, D. 2010. Systematic list of the Romanian vertebrate fauna, Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 53: 377 - 411
- MURARIU, D., PETRESCU, A., CHIȘAMERA, G., CEIANU, C., PĂNCULESCU, R., 2009. Faunistic data on birds (Aves) and mammals (Mammalia) from Cindrel Mountains (Romania), Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 52: 343 – 361
- MURARIU, D., PETRESCU, A., RĂDULEȚ, N., CHIȘAMERA, G., CEIANU, C., PĂNCULESCU, R. 2009. Contributions to the knowledge of bird (Aves) and mammal (Mammalia) fauna from Zarand Mountains (Romania), Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 52: 325 - 342
- MURARIU, D., TORCEA, Ș, ADREESCU, I. 1982. Recherches sur les mammifères de la Plaine Roumaine (entre la Ialomița et l'Olt), Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 24: 233-245
- N., 1940, De unde venea vidra?, Carpații, Sibiu, 7:202
- NAUMOV, S. P., 1954. Zoologia Vertebratelor, Editura Agro-Silvică de stat, București, pag. 359, 362.
- NAVREA, D., 1929. Vidra. Revista Vânătorilor, Bucuresti, 8:135-137
- NEDICI, G., Istoria Vânătoarei, Editura Paideia, 2003
- NEMO, 1936. Jocul vidrelor, Carpații, Sibiu, 4:102-103.
- NEMO, 1937. Ceva despre combaterea vidrelor, Carpații, Sibiu, 6:166—167
- NIMROD, 1947. O vidră obraznică sau norocoasă, Carpații, Sibiu, 1:19 of British Mammals. Crown and JNCC.
- OLTEANU, G. 1943. Vidra și vânarea ei. Carpații, Sibiu, 4: 94-96.

- PAMFILE T., 1916, Mitologie romanească. Dușmani și prieteni ai omului, editura Gerold & Comp, Viena
- PAPADOPOL, A. & GHIZELEA, G. 1965. Contributions à la connaissance de quelques mammifères de la région de Jassy, Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 5: 389-404
- PAȘCOVSCHI, S. 1942. Vizuina curioasă a unei vidre, Carpații, Sibiu, 8:222
- PÎRVU, C., GODEANU, S., STROE, L. 1985. Călăuză în lumea plantelor și animalelor, Ghid ilustrat, Editura Ceres, București, pag. 64
- POP, I. & HOMEI, V. 1973. Vidra (*Lutra lutra*). În: „Mamiferele din România, Volumul I”, Editura Științifică, București, 149 – 157
- POP, I. 1968. Instantanee din viața animalelor, Editura Științifică, București, pag. 115, 140, 141, 150, 151, 200, 201, 204, 205, 206, 261, 262, 263.
- POP, V. Zoologia vertebratelor. Vol. II. Fasc. 2, Mamiferele. Editura Didactică și Pedagogică. București, 1962.
- PUHA, I. 1990, Vidra In: Almanahul Vânătorului și Pescarului Sportiv, București: 117 – 118
- RĂDULEȚ, N. 2008. Mandible morphology in mammals (Mammalia: Insectivora, Chiroptera, Rodentia, Carnivora) of Romania Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 51: 303 - 325
- ROMULUS, M. 1952. Vânarea vidrei și modul ei de trai. Vânătorul, București, 12:21-22.
- RUDESCU, L. 1952. Vânarea și prinderea vidrei. Vânătorul, București, 4: 6, 9, 12
- SĂFTESCU, R. 2013, Câteva însemnări despre biologia vidrei și pierderile din populație, Diana, Timișoara, AN. XXIII, Nr. 2: 32-33.
- SIKE, T. , MÁRK, J, JÁNOS, N. 2008. Monitoring of otter *Lutra lutra* in the Tur river natural reservation Biharean Biologist, Volume 2008; 2: 163–168
- SIMIONESCU, I. 1981. Vidra In: Din fauna și flora Romaniei, Editura Ion Creangă, București, pag. 150 – 152.
- SIMIONESCU, I. 1983. Vidra In: Fauna Romaniei, Editura Albatros, pag. 35, 582-583.
- STRĂVOIU, N. 1973. Vânătoarea la vidre. Vânătorul și Pescarul Sportiv, București, 4:9-10.
- VON ANDREAS BERGER, OBERST d. R., 1915, Die Fauna der höheren Wirheitiere Siehenhürgens in den letzten 40 Jahren. Verhandlungen und Mitteilungen des Siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt LXIY. Band, Jahrgang 1914, Heft 1—6, Kommissionsverlag von Franz Michaelis, Buchdruckerei jos. Drotleff, Hermannstadt. pag. 20